

tamburicah igrali, prelepo je pela gospa Ljudmila Lendovšek, pa tudi godba je popolnoma storila svojo dolžnost in so zlasti ugajali narodni komadi. Kamniški »Liraši« so si res zaslužili umetno izdelano srebrno kupo in gospa Lendovšek veliki šopek. Navdušeno je bila od vseh pozdravljena pesem v čast Andr. Einspielerju in Slomšek, katero je izborno prednašal mlad gospod Zilan. Ker naprošeni slavnostni govornik vsled bolezni ni mogel priti, govoril je g. župnik A. Žlogar slavnostno besedo iskreno iz srca v srce. Kakor sta sv. Mohor in sv. Fortunat, sv. brata Ciril in Metod delovala za vero in narodnost slov. ljudstva, tako sta v istem smislu za blagor našega ljudstva delovala Slomšek in Einspieler. Posnemajmo ju! Slavnost, katera je trajala do 11. ure, je počastilo nad 50 brzojavnih pozdravov iz vseh slov. dežel. Pač ves slovenski narod od zdaj lahko kliče vrlim koroškim bratom: Le tako naprej! Za Vašo bodočnost nas ni več strah! Bog živi Vas in Vaše voditelje!

Štajarski K—c.

Iz Maribora. (Pismo iz Brazilije.) Neki Štefan Rebernak iz Prebukovja pri Slov. Bistrici je to-le pismo poslal iz Brazilije 15. avgusta t. l. svojim starišem: Ljubi stariši! V začetku svojega pisanja Vas vse skupaj prav srčno pozdravim in Vam naznanim veliko žalostnega. Bil sem tri mesece pri vojaki in sem zbolel na mrzlici in sem bil pet mesecev v špitalu in sem zdaj v drugi provinciji in imam slabo zaupanje, da bi kedaj dosegel to srečo, da bi še enkrat videl mojo domovino, ker si ne morem na nobeden kraj pomagati. Slišal sem, da tukaj mora vsak sam plačati v špitalu, tako če bom jaz moral sam plačati, tako znam par let delati, predno bom toliko zaslužil. Prosim Vas, odpišite mi hitro, kadar Vam je mogoče, kako Vam še kaj gre, če ste še vsi živi in zdravi. Moj »caig« in moja obleka je vse prek rame, da ne vem, kje je. Druga mi ne morete pomagati, kakor molite za-me, ker jaz Vam ne morem povedati, kako se meni hudo godi. Zdaj sem pri enem kmetu za hlapca, pri enem Nemcu. Tukaj imam živeža zadosti. Zdaj je tukaj žalostno, ker so večidel zmirom vojske. Moje želje so tako velike, da bi rajši bil v moji domovini, kakor dobil tavžent goldinarjev; ali kaj hočem storiti, kakor s potrpežljivostjo trpeti, dokler sem živ. Zdaj me Bog kaznuje, ker nisem Vas ubogal in tudi ne Hane, ker mi je preveč dobro šlo. Zdaj nimam ne denarja, ne obleke. Ko bi me videli moji ljudje, bi me ne poznali; bi mislili, kaj sem za potepuh, ker nimam več obleči, kar imam na sebi. Zdaj pa sklenem svoje slabo pisanje in Vam vošim vsem skupaj srečo na duši in na telesu in ostanem Vaš hvaležni sin do zadnjega vzdihljeja. — Čeravno vidim vsak dan solnce gor iti, tako vendar ne vem, na kateri strani je hiša mojega očeta. Ljubi oče, ko ste me okoli vrata prijeli in ste rekli, da me menda ne bode več videli, zdaj se mi pa resen tako hudo godi, da ne morem do Vas. — Štefan Rebernak, Eistasias Maurer, Rio Negro Rio da Varche, Provinc Parana do Brazil.

Iz Ljutomera. (I. realka.) Letos poleti se je razširila govorica v naši okolici, izhajajoča od nepoklicanih faktorjev, da bode nehala tukajšna zasebna sola, I. realka, ki se vzdržuje iz ustanove nepozabljivega nam dobrotnika dr. Goltweisa, češ, da se ne bodo učenci v taisto šolo več sprejemali. Ker mene stariši, ki hočejo svoje dečke pošiljati v to šolo, pogostoma povprašujejo, ali je na tej govorici kaj resničnega, objavljam s tem vsem dotičnim intersentom in starišem, da I. realka, kot taka, bode še zanaprej obstala tako dolgo, dokler je ne bode višje šolske oblasti preustrojile v meščansko šolo, in da se bodo učenci v ta razred, kakor navadno, tudi zdaj po jeseni, po godu vseh svetnikov sprejemali

in vpisavali. Stariši, poslužite se torej te sole v blagor svojih otrok!

J. K.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Zadnji petek se je v poslanski zbornici državni proračun za bodoče leto izročil proračunskemu odseku. Poslanec Pernerstorfer je zahteval, naj vlada v 4 tednih predloži načrt o volilni pravici, ali to zahtevanje je večina poslancev zavrgla; kajti vlada se itak posvetuje, kako bi se delavcem dala volilna pravica. Naj se sploh vsa volilna postava spremeni, kolikor mogoče pravično, sicer ne bode prej miru. Zadnji četrtek večer so delavci hudo razgrajali po Ringu; nekaj se jih je celo policiji zoperstavljalo. — V St.-Hipolitskem okraju je bil pri dopolnilni volitvi za državnega poslanca izvoljen msgr. dr. Scheicher.

Češko. V Jabloncu so do sedaj gospodovali v občinskem zastopu nemški nacionalci. Ali nedavno so pri volitvah v vseh treh razredih zmagali Čehi. Kako se zdaj jeze penijo nemški zagrizenci! — Češki plemenitaši in veleposestniki bodo najbrže napravili kompromis z nemškimi plemiči. Pri tem bodo le Nemci pridobili, kar se pa mora napisati na rovaš Mladočehov. — Koncem tega meseca bodo v Pragi občinske volitve in je voliti 36 mestnih odbornikov.

Štajarsko. Dne 6. oktobra je bila okrajna razstava goveje živine pri Sv. Mihaelu na Gornjem Štajarskem. Razstave je prišel gledat tudi cesarski namestnik, baron Kübeck. — V Gradec dobijo tretje okrajno sodišče in sicer z dnem 1. maja prih. leta mestno delegirano sodišče v kazenskih zadevah. — Dopolnilna deželnozborska volitev za skupščino Frohnleiten—Gratwein—Deutsch-Feistritz—Uebelbach bode 14. nov.

Koroško. Razne občine imenujejo deželnega predsednika svojim častnim občanom; nedavno Zgornji Dravograd. Drava pa ga nikakor noče častiti, dasi se je za njeno uravnavanje toliko izdalo! »Drava je sama svoja gospa« in poplavlja zdaj kakor prej rodovitna polja, posebno v Rožni dolini. — Dne 15. oktobra je bila deželna učiteljska konferenca, pri kateri je deželni solski nadzornik jako razžaljivo govoril o Slovenceih. — O velikanskem shodu slov. zaupnih mož in Einspieler-Slomškovi slavnosti v Celovcu dne 24. t. m. govorimo na drugem mestu.

Kranjsko. Namesto pok. Krajgherja bode na Notranjskem volitev deželnega poslanca dne 30. okt. Katoliški kandidat je posestnik Modic iz Lahovega in kandidat narodno-napredne stranke Fr. Arko iz Postojne. — V Kočevju se v deški in deklški ljudski šoli ponemčuje nad 60 slov. otrok. Tako so Nemci nam pravični! — Lokalija Col na Vipavskem postane samostojna župnija.

Primorsko. Na Goriškem bode v kratkem 41 vikarijatov povišanih v župnije. — Pri zadnjem obnem zboru društva »Edinost« za Primorsko je sklenil v svoji redni seji na c. kr. pravosodno ministerstvo odposlati spomenico, naj se naredba o slovensko-italijanskih napisih razširi tudi na tržaško in bujsko okrajno sodišče. Ze zdaj lahoni kar besnijo; če se se to usliši, kaj bode pa potem? V Piranu je bil ono večer pravi punt.

Gališko. Na večer dne 14. okt. se je v Krakovi kacih 3000 delavcev spoprijelo s policijo, da je nekaj bilo ranjenih. — Deželno razstavo v Levovu so slovesno zaključili dne 16. okt. Predsednik razstave, knez Sapielha, in mnogi govorniki so naglašali velik uspeh razstave in

so izrekli hvalo svetlemu cesarju in složnemu delovanju obih narodnostij.

Ogersko. Nj. veličanstvo svetli cesar in svetla cesarica sta v Budapešti zadnje nedeljo v kraljevem dvorcu sijajno sprejela blizu 1000 odličnih oseb. — Poslanska zbornika je zopet postavila o enakopravnosti židov in svobodnem bogoslužju odobrila in jo poslala gosposki zbornici. — Dne 18. nov. bode v Stolnem Belem gradu katoliški shod.

Vunanje države.

Rim. Posvetovanje sv. očeta z zadnjič omenjenima patrijarhoma o zedinjenju razkolnih škofij se je začelo 19. t. m. in je tajno. Najbrže bodo papež pozneje poslali posebno pismo razkolnim škofijam jutranjih dežel.

Francosko. Poslanska zbornica se je 24. okt. sesla. Prišlo je k prvi seji mnogo poslancev. Ko se je sestavil dnevni red, vprašal je poslanec Pasqual Grouset, kaj misli vlada storiti zoper nekatere privržence pok. Boulangerja. Torej vedni strah pred prekucni.

Belgijsko. Tudi pri ožjih volitvah v poslansko zbornico, zmagali so katoličani sijajno. Katoličani imajo sedaj 104 poslance, liberalci 19 in socialisti 29. Vsled tega niso samo hudo pobiti belgijski liberalci, ampak po vsem svetu vsi sovražniki katoliške vere.

Nemško. Ono nedeljo je bil 3. katoliški shod društev braniborskih v Braniboru. Ker so tam katoličani v manjšini, morejo le s skupnim delovanjem kaj doseči. — Srbski kralj Aleksander je bil pri nemškem cesarju jako slovesno sprejet in je dobil red črnega orla. — V Berlinu so blagoslovili 132 novih vojaških zastav vpricho cesarja, ki je v svojem govoru omenil, da je vojaštvo edin trden steber države. — Te dni so imeli nemški socialni demokratje shod v Frankobrodu ob Menu. Prišlo je 220 moških in ženskih odposlancev.

Rusko. Zadnje dni preteklega tedna se je govorilo, da car v Livadiji umira. Kakor se zdaj sliši, mu je bojda nekoliko odleglo; vendar pa vsak čas utegne svet pretresti novica o carjevi smrti. Nevesta carjeviča Nikolaja, Alisa hesenska, je prišla v Livadijo in se odpovedala luteranski veri. Prih. mesec bode pre vpricho carja poroka.

Bolgarsko. Vlada pripravlja novo šolske postavlo. Ta postavla bode sestavljena na načelu narodne enakopravnosti in bode ugajala tudi Grkom, Armencem in Turkom. Zlasti pa se naj ne pozabi verska vzgoja! — Sobranje je sklicano na dan 27. oktobra.

Srbsko. Mladi kralj Aleksander je torej obiskal našega svetlega cesarja in nemškega cesarja ter se je srečno vrnil. To potovanje je gotovo imelo tudi političen pomen. Bržčas bi Aleksander rad pristopil trozvezi. — Dne 14. novembra bode metropolit Mihalj slavil 50letnico svojega duhovenstva. Takrat bojda dobi iz Rusije neko posebno odlikovanje.

Špansko. Nedavno je sodišče bilo primorano zapreti celo vrsto visokih državnih uradnikov in celo jednega ministra, ker so na debelo poneverjali državne denarje. Žalostno! Veselo pa je, da je katoliški shod v Tarragoni bil velikanski. Prišlo je 6000 vernikov, med temi 36 škofov in mnogo mašnikov.

Azija. Dne 19. t. m. je japonski cesar odprl državni zbor. V svojem govoru je naglašal, da se je zbor sklical, da dovoli povišanje potrebnim za vojno in mornarico. Treba bode posojila v znesku 100 milijonov jenov. Poslanci so takoj pripravljene vse dovoliti. Vse to kaže, da Japonci nikakor nočejo še napraviti miru s Kitajci.

Za poduk in kratek čas.

Kralj Robert Sicilijanski.

(Čudna povest; po „Leigh Hunt“.)

(Konec.)

Vsa zasmehovanja in zatiranja moral je Robert pretrpeti, kolikor jih dvorni norec pretrpeti more, ne da bi užival onih pravic, ki so drugače takim nesrečnim osebam vsaj nekoliko v tolažbo in razvedrilo. Krivico za krivico so nalagali na ubogega nesrečneža, kajti novi kralj poslušal je slehernega dvornika, le Roberta se ni usmilil. A tudi nobene zabave ni imel z njim; bolj suhoparnega šaljivca še na nobenem dvoru nikdar ni bilo, kakor milovanja vredni Robert.

Kedar je bil pred kraljem, ni vedel, kaj bi storil. Včasih je trdil, da je on pravi vladar, drugokrat ni ust odprl, ali pa se je sam začel smejati, ko so se mu vsi dvorniki od prvega do zadnjega rogali. Najbolj ga je žalilo, da je bil obsojen, skupaj s psi svojo hrano dobiti in z njimi vred kosti obirati.

Na kratko rečeno, vsega, kar je Robert imel prestatiti, pero dostojno popisati ne more. Med tem pa je prospevala dežela pod novim vladarjem v vsakem oziru. Vsak podložnik bil je kralju iz srca udan, vsak ga je ljubil in blagoval, vsak za njegovo blagostanje molil, seveda le jeden v celi deželi ne, naš nesrečni Robert. Davki so se znižali, za reveže se je izdatno skrbelo, delo se je olajšalo in plačila zvišala, imenitnejši so zadovoljno in svojemu stanu primerno živeli, še več se z znanostmi pečali in s svojimi podložniki rahlejšje ravnali; ljudje so varno po domači in slobodno po tujih deželah potovali, so marsikaj koristnega in lepega iz daljnih krajev prenesli v Sicilijo, ki je tako postala naj-srečnejša vseh dežel. Kar v zvezde so kovali svojega, tako po očetovsko dobrega kralja, ne da bi vedeli, da sedi na njegovem prestolu sam angelj, iz nebes poslan.

Tako se je to godilo skoraj dve leti. Ko se je bližala druga obletnica onega žalostnega dogodka pri večernicah, napravi se novi kralj na pot v večno mesto, da bi obiskal svojega brata, papeža Urbana. Ob enem objubil je bil tudi tretji brat, cesar Valemond, da hoče praznovati kres pri sv. očetu.

Vladar, namestnik Robertov, napravil se je na potovanje; spremljala ga je dolga vrsta plemenitšev in dvornikov z dragocenimi oblačili. Le pravega Roberta zadela je pri tej priliki najhujša osramotitev. Oblekli so ga v plašč, sešit iz samih lisičjih repov in mu dali za tovariša opico, ravno tako opravljeno. Ljudje so se kar gnetli, da bi videli ta čudovit sprevod. Kralju so deklice trosile na pot, koder je prihajal, cvetlice, žene in matere držale so mu okrogle obrazke svojih dojenčev, katere je z vidno zadovoljnostjo opazoval.

Zadnji v vrsti bil je zasramovani Robert. Nekateri so se mu brez kraja in konca posmehovali, drugi so ga omilovali in zopet drugi, ki so zvedeli, kako trdovraten je proti kralju in kako mu po življenju streže, začeli so ga prav hudo sovražiti, češ, on jedini greni rajsko življenje na otoku.

Ko so prišli do sv. očeta, ga tudi ta ni spoznal za svojega brata, ampak je le vso čast skazoval novemu kralju; za Roberta se še zmenil ni. S tem je nesrečnemu revežu zadnji up po vodi splaval; kajti še se je zanašal, da ga bode rešil papež trpinčenja.

Ni čuda, če se je v tem trenutku še bolj, kakor doslej pritisnil k svojemu živalskemu spremljevalcu, kot jedinemu prijatelju, ali če ne smemo tako reči, vsaj k bitju, ki ga ni sovražilo.

Prišel je predvečer pred kresom. Večernice so se slovesno pepevale v prisotnosti papeža Urbana. Zopet